

Heerhugowaard Stad van kansen

Raadsvergadering:	27 MRT 2012
Besluit:	CF
Voorstelnummer:	RB2012017

VOOR: VVD, HOP, PvdA, CDA,
GL, VSP en CU
Tegen: BB, obb, Teets

Agendanr.: 14
Voorstelnr.: RB2012017
Onderwerp: Deelname aan Europees INTERREG-project Shared Space (Ontwikkeling Stationsgebied)

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 21 februari 2012

Beknopt voorstel

De Raad besluit:

- deel te nemen aan INTERREG-project Shared Space;
- mogelijkheden te verkennen voor virtuele verbindingen Stationsgebied - Stadshart en Stationsgebied - RTIC;
- het resterende budget (€ 500.000) voor het herinrichten van de Westtangent (tussen Zuidtangent en Middenweg) te benutten voor infrastructurele projecten en onderzoeken ten behoeve van de doorstroming van de stroomwegen rond het Stationsgebied;
- vanuit dit budget kosten te dekken ad
  - € 175.000 voor de internationale samenwerking voor het 'local project' Shared Space Stationsgebied. Dekking van de resterende kosten ad € 175.000 is te verwachten uit Europese subsidie;
  - € 20.000 voor verkenning mogelijkheden virtuele verbinding Stationsgebied - Stadshart en Stationsgebied – RTIC in relatie tot het Shared Space project. Subsidiemogelijkheden en bijdragen van derden worden onderzocht;
  - € 305.000 te reserveren voor infrastructurele projecten en onderzoeken voor de toekomstige gebiedsontwikkeling van het Stationsgebied;Indien het Europese subsidieproject geen doorgang vindt, zullen de dan niet-gesubsidieerde meerkosten van het 'local project' ad € 25.000 worden gedekt vanuit de hierboven vermelde reservering ad € 305.000.

Toelichting

Heerhugowaard kan participeren in een Europees (INTERREG) project voor Shared Space in het Stationsgebied. Dat kan een win-win situatie voor de gemeente opleveren: de gemeente profileert zich met het oog op de toekomst op Europese schaal én de gemeentelijke bijdrage in de dekking voor het opstellen van een inrichtingsplan – dat op enig moment toch moet worden opgesteld – valt door de Europese subsidie lager uit.

'Europa in' kan een vliegende start van deze gebiedsontwikkeling betekenen. Het groeiend gebruik van het Heerhugowaardse station en de aansluiting op de Zuid- en de Westtangent maken in de nabije toekomst immers ingrijpende infrastructurele maatregelen in het Stationsgebied nodig. Op dit moment wordt onder andere daarom een structuurvisie voorbereid. Over de stand van zaken van de visie is de raad in een themabijeenkomst op 19 januari 2012 geïnformeerd. De structuurvisie zal in het tweede kwartaal van 2012 ter vaststelling worden aangeboden.

De gemeente Heerhugowaard heeft nauwelijks een eigen grondpositie in het Stationsgebied, terwijl de investeringen in de toekomst aanzienlijk zullen zijn. Een gebiedsontwikkeling in het Heerhugowaardse Stationsgebied zal dan ook niet eenzelfde businesscase kunnen hebben als bij onze uitleglokaties, Er zal in de toekomst op het juiste moment een grondexploitatie opgetuigd worden, echter het Stationsgebied is een uniek binnenstedelijke herontwikkeling. Gezien de geringe grondpositie van de gemeente in het gebied zal de gemeentelijke grondexploitatie

onvoldoende opbrengen om het gebied over langere termijn te herontwikkelen. Daar zijn meer financieringsbronnen voor nodig.

Ons Stationsgebied zal in de toekomst nog meer als regionale OV-knoop gaan functioneren. Zeker nu met de komst van het RTIC. Het gebied zal dan ook uiteindelijk regionaal, provinciaal en op Rijksniveau moeten worden gepositioneerd. Bij de herontwikkeling en transformatie van het gebied zullen wij als Stad van Kansen creatief moeten zijn. Naast gemeentelijke (deel)investeringen (o.a. Zuidtangent, de fietsbrug Stationsweg en een toekomstige grondexploitatie) en financiële middelen vanuit groot onderhoud zal actief op zoek moeten worden gegaan naar samenwerking met andere partners. Voorbeelden zijn ProRail, NS, de provincie en private partijen. Maar even zo belangrijk is dat er kansen moeten worden gecreëerd door externe financiering: "triggermoney". Een belangrijke partij is de Europese Unie. Niet alleen door financiering, maar vooral ook door het opdoen / binnenhalen van kennis en partners.

Europa kent verschillende subsidiemogelijkheden. De belangrijkste financiële middelen zitten in structuurfondsen als bijvoorbeeld het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Daarnaast bestaan programma's die meer gericht zijn op samenwerking. Voorbeeld daarbij is INTERREG. In het kader van dit programma is eerder al eens cofinanciering verkregen voor het watermanagementproject met zusterstad Kalisz in Polen (subsidie € 63.806). Het PV-project in Stad van de Zon is gesubsidieerd vanuit het 5^e Kaderprogramma (subsidie € 725.665, zie BW09-0666).

Project proposal: Shared Space

In juni 2011 is een INTERREG-bijeenkomst in Parijs geweest voor het programmagebied Noord-West Europa. Vooraf is op ambtelijk niveau in dat kader contact geweest met het verkeerskundig adviesbureau Goudappel Coffeng over een idee voor een Europees project op het gebied van Shared Space. Dit Europese 'project proposal'¹, waarin Heerhugowaard kan participeren, wordt ingediend voor de 'call'² van 2012. Het verkeerskundig thema 'Shared Space' kan met het oog op de toekomst van de gebiedsontwikkeling rond het Stationsgebied goede perspectieven bieden. Daarom is deelname aan dit project zeer interessant. Meer informatie over het project is opgenomen in bijlage 2.

Het project Stationsgebied verkeert in principe in een ideale fase om te kunnen participeren in INTERREG. Zo zal in het tweede kwartaal van 2012 de Structuurvisie Stationsgebied de vaststellingsprocedure ingaan. Het blijft echter niet bij 'slechts' visievoorbereiding; in 2012 starten tevens de voorbereidingen op twee grote infrastructurele projecten: het ontwerp voor de fietsbrug in het verlengde van de Stationsweg en de voorbereidende ontwerpwerkzaamheden voor de Zuidtangent-tunnel. Tenslotte vinden belangrijke (ver)bouwactiviteiten plaats in het Stationsgebied: FORUM II wordt een centrum met allerlei zorgvoorzieningen en aan de Umbriëlaan verrijst de nieuwe praktijkschool Focus.

Voor overige projecten in Heerhugowaard is het op dit moment nog niet mogelijk om een aansluiting te vinden met het noodzakelijke Europese thematische perspectief, al bestaan er wel ideeën bij projecten op sociaal gebied (*Active ageing*). Hierbij komen woonzorgcentra nadrukkelijk in beeld.

Het (tijdig) indienen van een *project proposal* betekent overigens per definitie niet dat het door ons consortium bedachte project daadwerkelijk gesubsidieerd zal worden. Het programma INTERREG is namelijk een tenderregeling, waarbij de kwaliteit van de diverse *project proposals* tegen elkaar wordt afgewogen. In de voorbereiding tot de *call* worden, voor eigen risico, voorbereidingskosten gemaakt door de beoogde projectpartners in het consortium en door het begeleidende bureau Goudappel Coffeng. Of de subsidieaanvraag leidt tot daadwerkelijke subsidie of niet, het 'local project' levert de gemeente wel een product op wat zonder subsidie evengoed had moeten worden opgesteld.

¹ Een *project proposal* is een projectvoorstel van een consortium van beoogde Europese partners

² Een *call* is in wezen de deadline waarop dat projectvoorstel in een bepaald Europees programma ingediend kan worden

Waarom 'Europa in'?

De gemeente zet door INTERREG nieuwe voetstappen in Europa. We breiden onze kennis uit en we lopen vooruit op toekomstige operationele Europese programma's die daadwerkelijk kunnen bijdragen aan fysieke investeringen in ons Stationsgebied. Enkele belangrijke algemene aspecten van deelname aan projecten met Europese cofinanciering zijn:

- delen van kennis met andere Europese steden, organisaties;
- creëren van oplossingen voor gemeenschappelijke problemen;
- inzet Europees geld voor Heerhugowaardse thema's;
- de gemeente wordt op de Europese kaart gezet;
- creëren van een kennis- en subsidienetwerk;
- 50 % van de investering ('local projects', internationale bijeenkomsten en uren) wordt vergoed door Europa.

Met betrekking tot ons Stationsgebied biedt INTERREG ons dus ook:

- een breed consortium waarin alle academische en praktische kennis, inclusief de founding fathers van Shared Space gebundeld worden. Dit consortium 'helpt' Heerhugowaard met ons eigen thema: "is Shared Space een oplossing voor het Heerhugowaardse Stationsgebied?";
- een (verkeerskundig) inrichtingsplan, interactief met de gebruikers van het Stationsgebied voorbereid, opgesteld door bijvoorbeeld Goudappel Coffeng;
- een kans om onze traditionele verkeerskundige benaderingen van wijkinrichtingsplannen te verrijken met de nieuwste ideeën rondom Shared Space. Dit thema kan in de toekomst uitstekend ingezet worden in bijvoorbeeld Centrumwaard, De Noord, rondom Hugo-Oord, 't Kruis en het wijkcentrum in de Rivierenwijk;
- de best practices van Shared Space bevinden zich in Friesland en Londen. Daar wordt het principe al toegepast. De grondleggers van deze plannen maken deel uit van het consortium.

Onderzoek virtuele verbinding Stationsgebied - Stadshart en Stationsgebied - RTIC

Tijdens de eerder genoemde bijeenkomst in Parijs, is ook een ander projectidee opgekomen. Dit betreft de ontwikkeling van apps voor een 'virtuele' verbinding tussen Broekhorn / Stationsgebied en het Stadshart en Stationsgebied - RTIC. Dit keer niet vooral gericht op gemotoriseerd vervoer. Technisch gesproken is er namelijk niets mis met de route, maar functionele verbetering is noodzakelijk. Hierbij ligt een relatie met Shared Space en het project Stationsgebied. Echter, er liggen ook grote kansen om de route voor met name voetgangers en fietsers aantrekkelijker te maken door het *digitaal* verstrekken van informatie. Hierbij wordt gedacht aan het verstrekken van (route)informatie over de gemeentelijke voorzieningen, belangrijke locaties en ontwikkelingen (Stadshart, Stationsgebied, recreatieve routes, gemeentelijke monumenten) en informatie vanuit VVV en zorgaanbieders. Wellicht kunnen ook (al dan niet tegen betaling) lokale middenstanders / ondernemers informatie toevoegen. Een korte toelichting is in bijlage 3 opgenomen.

Het project sluit aan bij het recreatieve beleid van de gemeente Heerhugowaard (de nota Naar Buiten) en de ontwikkelingen in de zone tussen RTIC / Beveland en het Stationsgebied. De klankbordgroep Stationsgebied heeft deze zone zelf al *Boulevard van Lichaam en Geest* genoemd. Nu al is een samenhangende verzameling van functies op het gebied van zorg, welzijn, onderzoek en onderwijs aan het ontstaan. Die *Boulevard van Lichaam en Geest* en de verbinding tussen Stationsgebied en Stadshart willen we onder andere op basis van de structuurvisie voor het Stationsgebied fysiek verder ontwikkelen. Beiden willen we ook als concept kunnen vermarkten in het kader van citymarketing. Een belangrijk gegeven daarbij is dat over Heerhugowaard al veel informatie is, maar dat deze goed doordacht en op een eigentijdse manier toegankelijk moet worden gemaakt. Dit moet op termijn sowieso gebeuren. Er is echter onvoldoende technische kennis om de keuzes goed te kunnen afwegen. Daarom wordt in het kader van deze nota een voorbereidingskrediet gevraagd ad € 20.000 om volgens de eigen Heerhugowaardse aanpak de mogelijkheden voor beide virtuele verbindingen te onderzoeken. Hierbij zullen tevens samenwerkings- en financieringsmogelijkheden worden meegenomen, ook cofinanciering vanuit Europa (het INTERREG Shared Space project).

Financieel:

De kosten van het Shared Space project worden geschat op € 350.000. Dit zijn de kosten van het *local project* (€200.000) én de kosten van de Europese samenwerking (€ 150.000). Deze zijn in bijlage 4 nader gespecificeerd. Voor de kosten van de voorbereiding voor de virtuele verbinding Broekhorn / Stationsgebied - Stadshart en Stationsgebied - RTIC wordt een maximum benodigd budget ad € 20.000 voorgesteld.

Voor de kosten van de Europese samenwerking is geen specifiek budget beschikbaar. Het zal echter duidelijk zijn dat deze investering een langjarig effect heeft en consequenties heeft voor deelname aan toekomstige Europese subsidietrajecten. Gezien de teruglopende subsidiemogelijkheden in eigen land en provincie is dit de enige manier om in Europa 'in beeld' te komen en te blijven. Daarnaast bieden zoals gezegd, de samenwerkings- en leeraspecten in Europa interessante perspectieven.

Voor de ontwikkeling van beide projectplannen (het Shared Space project en de 'virtuele verbindingen') is op dit moment ook nog geen budget beschikbaar. Er is nog geen vastgestelde grondexploitatie voor het Stationsgebied, waaruit het plan zelf kan worden bekostigd, laat staan de kosten die samenhangen met het Europese traject.

Omschrijving	Kosten	Dekkingsmiddelen	
		Dekking subsidie	Dekking voorziening groot onderhoud WKW
<u>IN HET GEVAL VAN TOEGEKENDE SUBSIDIE</u>			
1a. Europees project 'Shared Space' inclusief 'local project' (inrichtingsplan)	350.000	175.000	175.000
1b. Reservering projecten Stationsgebied	305.000		305.000
2a. Verkenning virtuele verbindingen	20.000		20.000
Totalen	675.000	175.000	500.000

Omschrijving	Kosten	Dekkingsmiddelen	
		Dekking voorziening groot onderhoud WKW	
<u>ZONDER SUBSIDIE</u>			
1a. 'Shared Space' onderzoek met inrichtingsplan	200.000		200.000
1b. Reservering projecten Stationsgebied	280.000		280.000
2a. Verkenning virtuele verbindingen	20.000		20.000
Totalen	500.000		500.000

Dekking van de kosten:

Als dekking van de kosten bestaat de volgende mogelijkheid: onlangs is het project *Herinrichting Westtangent* (betreffende het gedeelte tussen Zuidtangent en Middenweg) afgerond, met een positief resultaat ad € 1,1 miljoen op het in 2008 gevoterde uitvoeringskrediet ad € 3,4 miljoen.

Dit resultaat is ontstaan uit een gunstige aanbesteding (€ 600.000), en het nauwelijks hoeven aanspreken van de posten onvoorzien en nutswerkzaamheden als gevolg van de innovatieve werkwijze van de aannemer (voordeel ca. € 500.000). Bij marap I/2009 is het uitvoeringskrediet met € 500.000 afgeraamd. Het resterende voordeel ad € 600.000 is meegenomen in de financiële beschouwingen van het meerjarig groot onderhoud. In de voorlopige financiële ijsstelling is dat budget gewijzigd naar € 500.000. Het budget is beschikbaar vanuit groot onderhoud (via de voorziening Groot onderhoud WKW). De Raad is bevoegd tot een beslissing over dit bestedingdoel.

Gezien de relatie tussen Westtangent, Stationsgebied en het Stadshart wordt voorgesteld deze € 500.000 te reserveren voor infrastructurele projecten en onderzoeken ten behoeve van de doorstroming van de stroomwegen rond het Stationsgebied, inclusief het Europese samenwerkingstraject. De cofinanciering vanuit de EU bedraagt maximaal 50%.

Als de subsidieaanvraag voor het project niet wordt gehonoreerd, zullen de 'Europese kosten' wegvallen en in principe alleen de kosten van het '*local project*', het verkeerskundig inrichtingsplan, worden gemaakt. Netto gezien zullen deze dan ongeveer € 25.000 hoger uitvallen. Europese samenwerking levert de gemeente dan dus een win-win situatie op: we profileren ons met het oog op de toekomst op Europese schaal én de gemeentelijke bijdrage in de dekking voor het opstellen van een inrichtingsplan – dat we op enig moment toch moeten opstellen – valt door de Europese subsidie lager uit.

Wanneer duidelijkheid is over de stand van zaken van de Europese tender, wordt u hierover nader geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Stadsontwikkeling d.d. 6 maart 2012

Bespreekstuk

Nr.: RB2012017

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 februari 2012

Deelname aan Europees Interreg project Shared Space (Stationsgebied)

b e s l u i t

- deel te nemen aan INTERREG-project Shared Space;
  - mogelijkheden te verkennen voor virtuele verbindingen Stationsgebied - Stadshart en Stationsgebied - RTIC;
  - het resterende budget (€ 500.000) voor het herinrichten van de Westtangent (tussen Zuidtangent en Middenweg) te benutten voor infrastructurele projecten en onderzoeken ten behoeve van de doorstroming van de stroomwegen rond het Stationsgebied;
  - vanuit dit budget kosten te dekken ad
    - € 175.000 voor de internationale samenwerking voor het 'local project' Shared Space Stationsgebied. Dekking van de resterende kosten ad € 175.000 is te verwachten uit Europese subsidie;
    - € 20.000 voor verkenning mogelijkheden virtuele verbinding Stationsgebied - Stadshart en Stationsgebied – RTIC in relatie tot het Shared Space project. Subsidiemogelijkheden en bijdragen van derden worden onderzocht;
    - € 305.000 te reserveren voor infrastructurele projecten en onderzoeken voor de toekomstige gebiedsontwikkeling van het Stationsgebied;
- Indien het Europese subsidieproject geen doorgang vindt, zullen de dan niet-gesubsidieerde meerkosten van het 'local project' ad € 25.000 worden gedekt vanuit de hierboven vermelde reservering ad € 305.000.

Heerhugowaard, 27 maart 2012

De Raad voornoemd,

de wnd. griffier,

de voorzitter,